

Din bröstmjolk, amning och covid-19 – vad vet vi baserat på dagens vetenskap?

En omfattande genomgång av det vi vet utifrån nuvarande forskningsresultat

Mitoulas LR, Schärer-Hernández NG, Liabat S. Amning, bröstmjolk och covid-19 – vad säger forskningsresultaten? *Front Pediatr.* 2020; doi: 10.3389/fped.2020.613339.

“Nu är det viktigare än någonsin att mata barn med bröstmjolk”

Jada Wright Nichol. MS, OTR/L, IBCLC

Hur kan covid-19 överföras till ett nyfött barn?

På samma sätt som det kan överföras till vem som helst.

Det vanligaste sättet som covid-19 sprids på är via direkt, indirekt eller nära kontakt med smittade personer och deras sekret, som till exempel **saliv** eller **droppar från luftvägarna** som man kan ge ifrån sig när man pratar, hostar eller nyser.¹

Dessa droppar från andningsvägarna (även kallade “aerosoler”) kan vara en källa till smitta, antingen direkt genom till exempel nysningar, eller genom att man vidrör en smittad yta, till exempel ett föremål som någon har nyst på. Den forskning som bedrivits hittills visar att de här aerosolerna kan överleva på ytor som kartong, plast och rostfritt stål i upp till 72 timmar.²

I skrivande stund bekräftar forskningsrön att **det är mycket ovanligt att bebisar drabbas av covid-19**. Bebisar uppvisar nästan aldrig symptom, och infektionsgraden förändras inte drastiskt om barnet föds vaginalt, ammas och/eller är i kontakt med en mamma som är eller misstänks vara smittad med covid-19.³⁻⁷

Världshälsoorganisationen⁸ och andra organisationer som UNICEF,⁹ CDC¹⁰ och Royal College of Obstetricians and Gynaecologists¹¹ rekommenderar att mammor fortsätter amma sina nyfödda barn med tanke på de enormt positiva kliniska bevis som stödjer fördelarna med bröstmjolk.

Kan covid-19 överföras via bröstmjolk?

Aktuell forskning tyder på att covid-19 inte överförs till barn via bröstmjolk.¹²

Även om man i en rapport som nyligen publicerades inte hittade några spår av viruset i de bröstmjölksprov som tagits från kvinnor med covid-19¹³ har man i en del tidigare rapporter

observerat förekomst av små delar RNA från viruset i bröstmjölken.¹⁴⁻²⁰ Det fanns dock **inget som påvisade något fullständigt och/eller aktivt virus i dessa prover**, vilket innebär att det är högst osannolikt att viruset kan överföras till ditt barn via bröstmjolk. Det är också viktigt att nämna att

det endast var i slumpmässiga bröstmjölksprover från en och samma mamma med covid-19 som man hittade små delar av viralt RNA.^{15, 18, 19}

Forskarna arbetar hårt för att förstå hur covid-19-RNA kan hamna i bröstmjolk. En tänkbar förklaring

kan vara att mjölken har kontaminerats av droppar från andningsvägarna som hamnade i mjölken när mamman pumpade ur proverna.

Flera studier har visat att Holder-pastörisering, en metod som rutinmässigt används på bröstmjölsbanker, har kunnat förstöra covid-19-virus som

hade tillsatts bröstmjölsprover.^{18, 21, 22} Detta bekräftar att pastörisering av bröstmjolk är ett säkert och möjligt alternativ, särskilt under covid-19-tider.

Hittills finns inga studier som har visat att bröstmjolk är orsaken till överföring av smitta från mamma till barn.

Kan bröstmjolk från mammor som testat positivt för covid-19 skydda barnet mot covid-19?

Utöver alla bevisade fördelar med amning²³ har den senaste forskningen visat på ytterligare fördelar som är

specifika för covid-19: Antikroppar som inaktiverar viruset har hittats i bröstmjolk hos mammor som har

haft covid-19, vilket visar på stark immunologisk respons mot viruset hos bröstmjolk.^{13, 24–26}

Aktuell forskning tyder på att bröstmjolk hos mammor med covid-19 ger en aktiv form av skydd mot viruset. Barnet kan inte få samma typ av skydd genom ersättning, vilket framhäver hur viktigt det är med amning i dessa tider.

Om du är en mamma som har testat positivt för covid-19 ska du följa de här tre stegen i samband med amning:⁹

ANVÄND

munskydd under amning och pumpning

TVÄTTA

händerna med tvål och vatten innan du rör vid barnet och efteråt

TORKA AV

och desinficera ytor regelbundet

Referenser: **1** WHO; 2020 [cited 2020 Jul 21]. Available from: <https://www.who.int/news-room/commentaries/detail/transmission-of-sars-cov-2-implications-for-infection-prevention-precautions>. **2** van Doremalen N et al. N Engl J Med. 2020; 382(16):1564–1567. **3** Blumberg DA et al. Am J Perinatol. 2020; 37(8):769–772. **4** Sisman J et al. Pediatr Infect Dis J. 2020; 39(9):e265–e267. **5** Vivanti AJ et al. Nat Commun. 2020; 11(1):3572–3578. **6** Bwire GM et al. J Med Virol. 2020; doi: 10.1002/jmv.26622. **7** Walker KF et al. BJOG. 2020; 127(11):1324–1336. **8** WHO; 2020 [cited 2020 Jul 21]. Available from: <https://www.who.int/publications/i/item/10665332639>. **9** UNICEF; 2020 [cited 2020 Jul 21]. Available from: <https://www.unicef.org/eap/breastfeeding-during-covid-19>. **10** CDC; 2020 [cited 2020 Jul 21]. Available from: <https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/hcp/care-for-breastfeeding-women.html>. **11** Royal College of Obstetricians and Gynaecologists [cited 2020 Jun 19]. Available from: <https://www.rcog.org.uk/en/guidelines-research-services/guidelines/coronavirus-pregnancy/covid-19-virus-infection-and-pregnancy/>. **12** Cheema R et al. Am J Perinatol. 2020; doi: 10.1055/s-0040-1714277. **13** Pace RM et al. medRxiv. 2020; doi: 10.1101/2020.09.16.20196071. **14** Wu Y et al. SSRN Electron J [Internet]. 2020; Available from: <https://ssrn.com/abstract=3562059>. **15** Grob R et al. Lancet. 2020; 395(10239):1757–1758. **16** Costa S et al. Clin Microbiol Infect. 2020; 26(10):1430–1432. **17** Tam PCK et al. Clin Infect Dis. 2020; doi: 10.1093/cid/cia673. **18** Chambers C et al. JAMA. 2020; 324(13):1347–1348. **19** Bertino E et al. SSRN Electron J [Internet]. 2020; Available from: <https://ssrn.com/abstract=3611974>. Available from: <https://ssrn.com/abstract=3611974> or <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3611974>. **20** Bastug A et al. Breastfeed Med. 2020; 15(8):488–491. **21** Conzelmann C et al. Pediatrics. 2020; doi: 10.1542/peds.2020-031690. **22** Walker GJ et al. J Paediatr Child Health. 2020; doi: 10.1111/jpc.15065. **23** Victora CG et al. Lancet. 2016; 387(10017):475–490. **24** Dong Y et al. Emerging Microbes & Infections. 2020; 26(6):1–12. **25** Fox A et al. medRxiv. 2020; doi: 10.1101/2020.05.04.20089995. **26** van Keulen BJ et al. SSRN Electron J [Internet]. 2020; Available from: <https://ssrn.com/abstract=3633123>.